

Lav en julekrybbe

En julekrybbe er en opstilling af figurer i en stald omkring den krybbe, hvor Jesusbarnet ifølge Lukas-evangeliet blev lagt, da han blev født. En krybbe er et gammelt ord for det fodertrug, som dyr i en stald spiser af. Der står ikke noget om en stald i selve bibelteksten, men da der står, at Jesus blev lagt i en krybbe, har man traditionelt placeret hændelsen i en stald. Centrale elementer i en julekrybbe er det lille nyfødte Jesusbarn samt Maria og Josef. Derudover er der traditionelt et par dyr - ofte et æsel og en okse - og endelig optræder der ofte hyrder, får, en stjerne og tre vise mænd og måske deres kameler.

Formål med opgaven: At eleverne får viden om, at julekrybber kan variere i antal af figurer og i udtryk, og selv prøver at lave en julekrybbe.

Til øvelsen skal bruges:

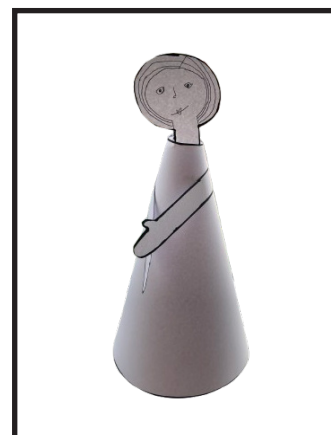
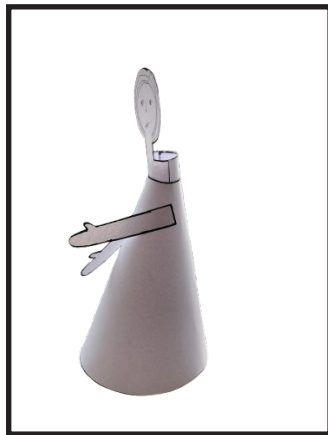
- Fotos af forskellige julekrybber (findes på hjemmesiden)
- Evt. skabeloner fra enten kopiark 1.D eller 2.D

1. Begynd med at fortælle eleverne om, hvorfor den første jul - ifølge den kristne tradition - blev holdt i en stald.
2. Vis eleverne fotos af forskellige julekrybber og tal om følgende:
 - Har de forskellige julekrybber noget til fælles?
 - Hvad eller hvem skal være til stede, for at det kan kaldes en julekrybbe? Hvorfor?
 - Hvad kan ændres, uden at det får betydning?
 - Hvordan er stemningen på billederne?

3. Eleverne skal lave en julekrybbe. De kan evt. tage udgangspunkt i skabelon på kopiark 1.D, hvor eleverne selv kan pynte figuren med de karakteristika, som de synes, den skal have fx. vinger mm. Eller eleverne kan farvelægge og klippe figurerne på kopiark 2.D, tegnet af Jonna Ljósá, som også har tegnet projektets julekrybbe. Eleverne kan selv lave en baggrund til billederne.

På baggrund af deres viden fra brevene og eventuelt andre opgaver skal de kunne argumentere for deres valg og overveje, hvad der som minimum skal med, for at opstillingen bliver til en julekrybbe.

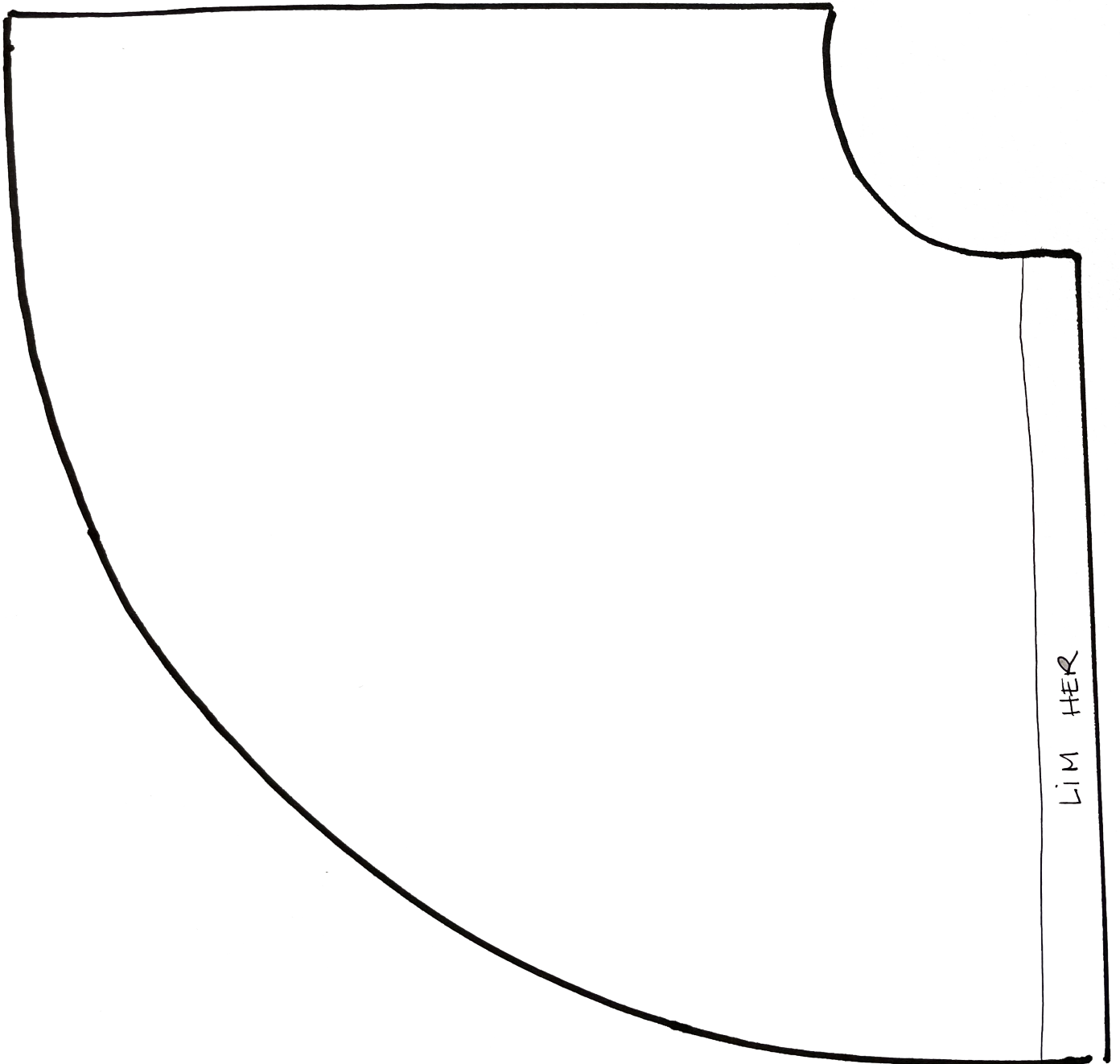
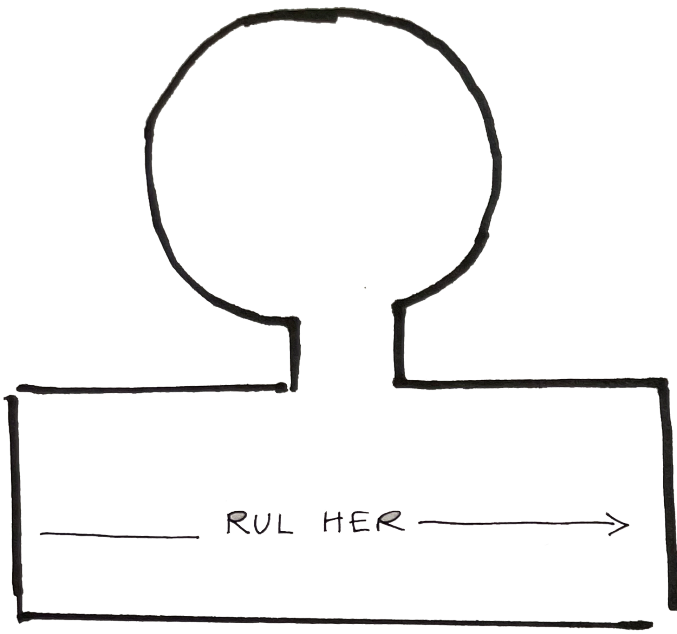

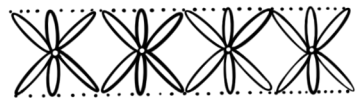
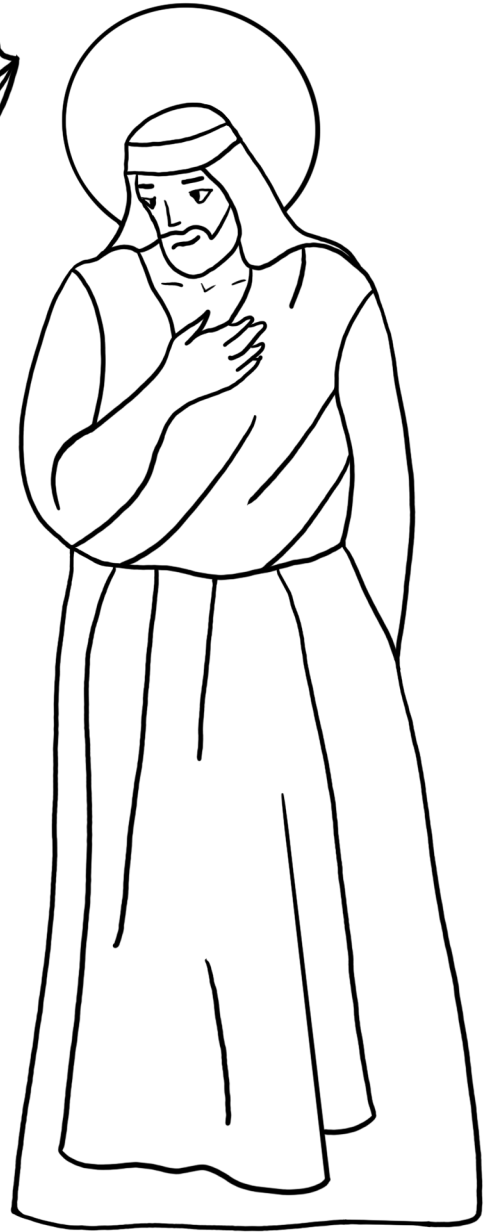
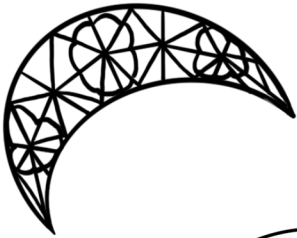
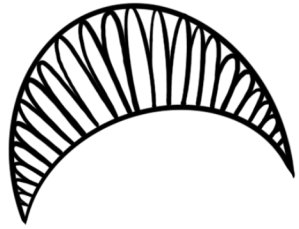
Samling af figuren på kopiark 1.D

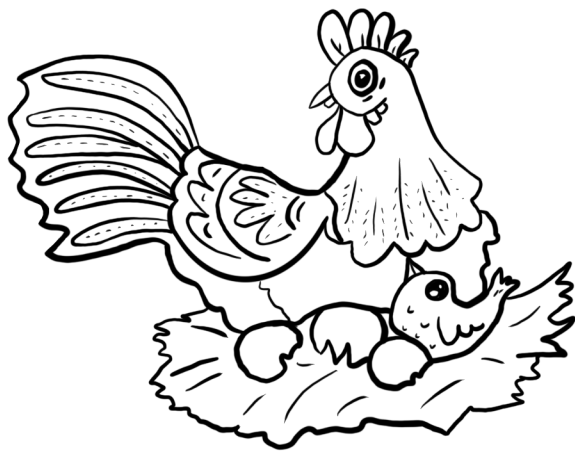
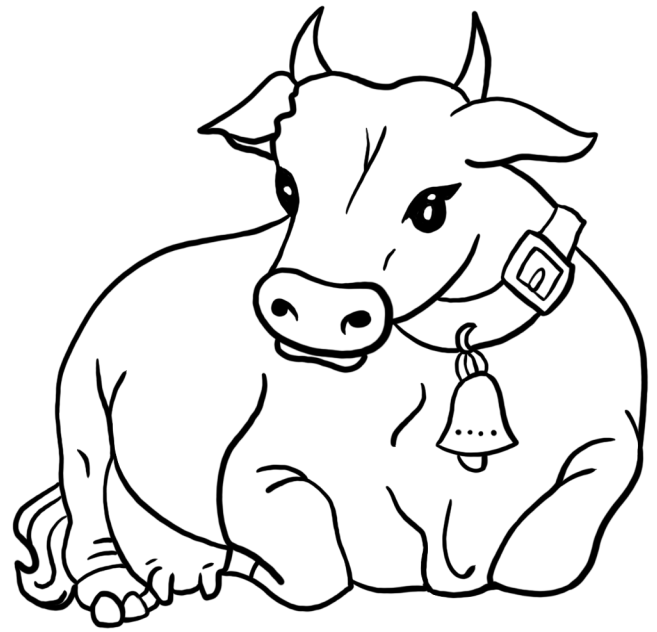
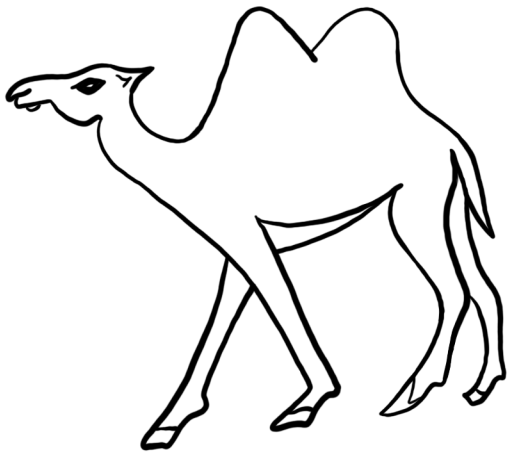
4. Når eleverne er færdige med deres julekrybber, kan de gå på opdagelse i hinandens opstillinger evt. med afsæt i de fire kategorier fra opgave E: *Hvor kommer figuren fra?*

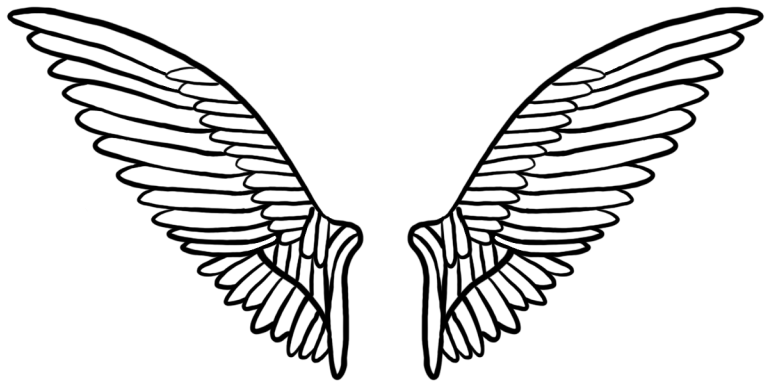
VIDEN TIL LÆREREN

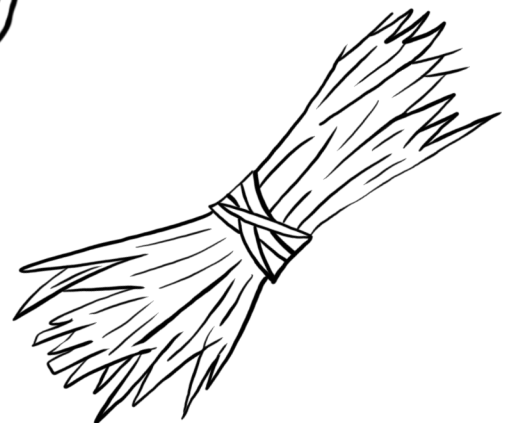
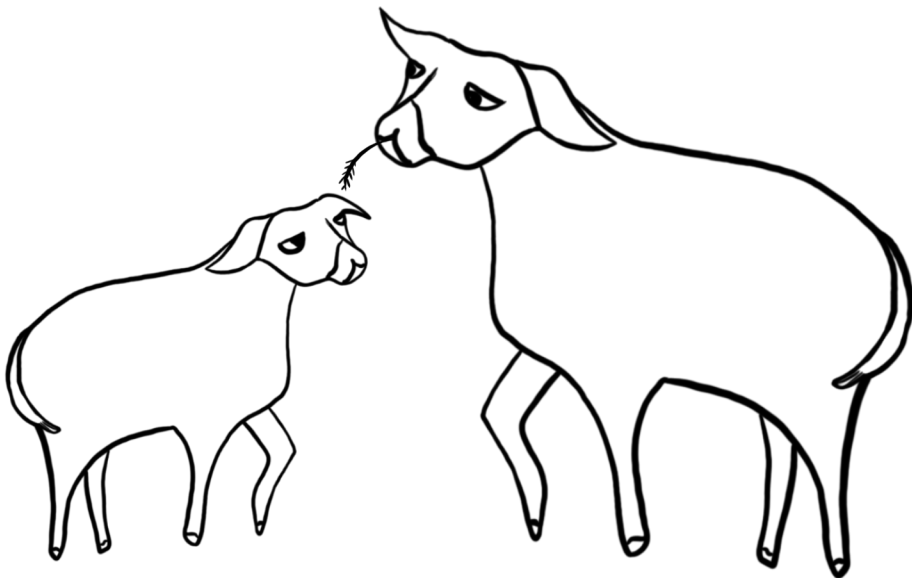
På bilag 1.D findes et skema, der giver et overblik over hvilket af evangelierne mm., de forskellige elementer og figurer fra julekrybben findes i.

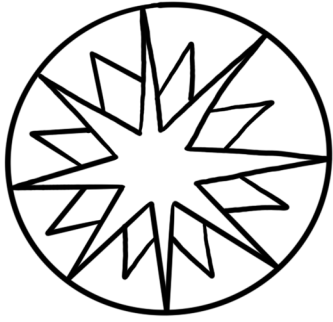

De forskellige motiver og figurer i krybbespillet

	LUKAS- EVANGELIET	MATTHÆUS- EVANGELIET	DET UÆGTE MATTHÆUS- EVANGELIUM
BETLEHEM	I begge fødselsberetninger bliver Jesus født i Betlehem. Det ældre Markusevangelium fortæller dog, at Nazareth er Jesus' hjemby, derfor er det også mest sandsynligt, at han blev født der. Når Matthæus og Lukas alligevel placerer fødslen i Betlehem, får de fremstillet Jesus som medlem af Davids slægt. Fødselsberetningen kommer også til at passe med omtalen af Messias/frelseren i Det Gamle Testamente, og fødslen bliver opfyldelsen af profetier i Det Gamle Testamente.		Også her fødes Jesus i Betlehem fordi kejser Augustus vil at alle mennesker skulle registreres i den by, de stammede fra.
PROFETI		Matthæus spiller på en profeti (forudsigelse) fra Det Gamle Testamente og trækker dermed på det jødiske folks fælles forståelse, når han skriver: Alt dette skete, for at det skulle opfyldes, som Herren har talt ved profeten, der siger: "Se, jomfruen skal blive med barn og føde en søn ..." Esajas' Bog kapitel 7 vers 14.	
FOLKE- TÆLLING	Når Lukas omtaler folketællingen, daterer han samtidigt Jesus' fødsel til omkring 6-7 år e.Kr. Matthæus har en anden datering (jf. "Kong Herodes" hos Matthæus).		Folketællingen og Kejser Augustus
HERBERG	Den oprindelige betydning af ordet "herberg" svarer til betydningen af ordet kro, men ordet er siden primært kommet til at betyde en institution, hvor hjemløse kan overnatte.		

	LUKAS- EVANGELIET	MATTHÆUS- EVANGELIET	DET UÆGTE MATTHÆUS- EVANGELIUM
STJERNEN		Matthæus fortæller, at stjernen leder de vise mænd til stedet, hvor Jesus er. Mange videnskabsmænd har siden forsøgt at redegøre for, hvilken stjerne, der er tale om; men det mest sandsynlige er, at Matthæus har villet kaste lidt stjernestøv over Jesus' fødsel. På den tid var det nemlig normalt, at der blev fortalt om, hvordan store naturfænomener fandt sted, når store og vigtige mænd blev født. Stjernen på himlen understreger, at Jesus' fødsel er noget særligt (jf. "Engle" hos Lukas).	En kraftig stjerne, som aldrig var set siden verdens skabelse, skinnede over hulen fra aften til morgen
HYRDER	Hyrderne var fattige mennesker på samfundets bund, og de var de første, som hørte om Jesus' fødsel. Det er en protest mod datidens samfundsorden, hvor rige ansås for at være vigtigere end fattige, og hvor de rige derfor også burde have fået beskeden først. Englens budskab til hyrderne understreger Lukas' universalistiske perspektiv: Jesus er frelser for alle mennesker.		Havde set engle midt om natten, der sang en salme

	LUKAS- EVANGELIET	MATTHÆUS- EVANGELIET	DET UÆGTE MATTHÆUS- EVANGELIUM
ENGLE	Lukas fortæller også om et stort himmelfænomen i forbindelse med Jesus' fødsel (jf. "Stjernen" hos Matthæus). En himmelsk hærske fortæller først om Jesus' fødsel til hyrderne på marken.	Hos Matthæus viser en engel sig tre gange for Josef i drømme. Først forklarer en engel, at Marias barn er undfanget ved Helligånden, så Josef kan roligt blive hos hende, selvom han ikke selv er far til barnet. Efter fødslen viser 'Herrens engel' sig igen for Josef og advarer om, at Herodes vil slå barnet ihjel; derfor skal Maria, Jesus og Josef flygte til Egypten. Da Herodes er død, viser englen sig atter for Josef og fortæller, at de trygt kan rejse hjem igen.	Englen synger Ære være Gud, da Jesus bliver født (inden Josef skynder sig ud for at finde jordemødre, den ene jordemor bevidne at Maria er Jomfru trods at hun har født)
KRYBBE	Lukasevangeliet konstaterer nærmest i forbifarten, at Jesus bliver lagt i en krybbe, fordi der ikke er plads til dem i herberget. Sandsynligvis er det netop ordet krybbe, som har sat gang i associationer om stald, okse, æsel og hø.		Jesus fødes i en hule. Først tre dage efter fødsel går Maria ud af hulen og ind i en stald, hvor hun lægger barnet i en krybbe.
WISE MÆND OG GAVER		Hos Matthæus er det ikke fattige hyrder men vise mænd med tre fornemme gaver, som kommer på besøg. De medbringer guld, røgelse og myrra. Myrra er en velduftende harpiks med lindrende og helende effekt, som blev brugt.	De vise mænd østfra kommer først med store gaver til barnet to år efter hans fødsel. De har fulgt hans stjerne. De finder Jesus siddende på sin moders skød. Gaverne til barnet var også her guld, røgelse og myrra.

	LUKAS- EVANGELIET	MATTHÆUS- EVANGELIET	DET UÆGTE MATTHÆUS- EVANGELIUM
ÆSEL			Maria rider på et dyr fra Nazaret til Betlehem. Da Maria har flytte Jesus over i stalden, tilbeder æslet Jesus sammen med oxen
OKSE			Oksen tilbeder Jesus sammen med æslet.
HØNE			
NISSE			

